

FINANSDEPARTEMETET

05. SEP. 2003

0213524 - 62

Arbeide

Finansavdelingen
Akersgt. 40
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
03/2076 E RB

Dato
4, 9, 2003

Revidert regelverk for økonomistyring i staten - Høringsutkast

Det vises til Finansdepartementets brev av 30. mai 2003.

Finansdepartementet har hatt tre hovedmålsettinger med revisjonen:

- videreutvikling
- forenkling
- desentralisering og virksomhetstilpassing

Finansdepartementet (fagdepartementet) (FINFAG) er i hovedsak positiv til forslag til revidert økonomiregelverk. Det er positivt at det også åpnes opp for at private tjenesteytere på sikt kan levere integrerte lønns- og økonomitjenester til statlige virksomheter.

Det anses som hensiktsmessig at utkast til revidert reglement er forenklet og lagt på et overordnet nivå. På denne måte vil den enkelte virksomhet/regnskapsfører få større frihet til å tilpasse økonomistyringen samtidig som fagdepartementene gis mulighet for større fleksibilitet i styringen av etatene uten at dette foranlediger nødvendige endringer i de generelle grunnprinsipper i etatsstyringen.

Når det gjelder internstyringen, støttes forslaget om at anvisningsmyndighet ikke er definert som egen fullmaktstype i den reviderte regelverket. Skattedirektoratet har

Postadresse Postboks 8008 Dep 0030 Oslo	Kontoradresse Akersg. 40 E-post postmottak @finans.dep.no	Telefon 22 24 90 90 Org. nr. 972 417 807	Administrasjonsavdelingen Telefon 22 24 41 13 Telefaks 22 24 95 07
---	--	---	--

imidlertid i sin uttalelse kommentert at det ikke er åpenbart hvordan endringene skal forstås og hvordan de skal praktiseres. Skattedirektoratet etterlyser på denne bakgrunn en nærmere klargjøring i hva som ligger i begrepet budsjettdisponeringsmyndighet og attestasjonsoppgaven, herunder hva som skal være "skal"- krav og hvordan virksomheten selv kan fastlegge innhold og rutiner.

FINFAG gjør oppmerksom på at skatte- og avgiftsforvaltningen står ovenfor særskilte utfordringer med hensyn til økonomiregelverkets krav. Det gjelder spesielt krav til transaksjonskontroll under punkt 2.5 i bestemmelsene. For eksempel i økonomiregelverkets punkt 2.5.2.1 er det anført følgende: "alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser for virksomheter skal bekreftes av en som har budsjettdisponeringsmyndighet". Dette kan vanskelig ivaretas ved enkelte skatte- og avgiftstyper, som for eksempel utbetaling av tilgodeoppgaver for merverdiavgift. I praksis vil det være umulig for skatteetaten at hver enkelt utbetaling kontrolleres av en person med budsjettdisponeringsmyndighet i forkant. Det er derfor helt nødvendig å legge opp til en merverdiavgiftsforvaltning som gjør det mulig å behandle den betydelige saksmengden, samtidig som at dette gjøres på en forsvarlig måte.

I utgangspunktet burde spesielle forhold vedrørende skatte- og avgiftsforvaltningen vært nærmere utredet og dokumentert tidligere, slik at man kunne vurdere eventuelle unntak eller særskilte bestemmelser for forvaltning av skatte- og avgiftsarter. På grunn av at dette kommer frem sent i prosessen vil en be skatteetaten om å utrede nærmere hvor det er behov for spesielle avklaringer, med sikte på å søke om unntak fra økonomiregelverkets bestemmelser i etterkant. Ved senere revisjon av økonomiregelverket foreslås det at det vurderes om skatte- og avgiftsforvaltningen bør omtales i et eget kapittel.

Nedenfor følger enkelte merknader til de enkelte paragrafer i reglementet.

Vedlagt følger også kopi av underliggende virksomheters uttalelser.

Merknader til de enkelte paragrafene i reglementet

§ 7 Tildeling av gitte bevilgninger til underliggende virksomheter

I bestemmelsen er det anført at underliggende virksomheter kan stille tildelte midler til disposisjon for driftsenheter innenfor virksomheten, og at dette skal skje gjennom egne brev. FINFAG ber om at det vurderes om det er tilstrekkelig at det foreligger skriftlig dokumentasjon på at midler stilles til disposisjon.

§ 9 Planlegging, gjennomføring og oppfølging av mål og resultatkrav

FINFAG foreslår at paragrafen omarbeides slik:

§ 9 Systematisk planlegging, gjennomføring og rapportering

Alle virksomheter skal innenfor sitt ansvarsområde sikre at fastsatte mål og resultatkrav oppnås på en effektiv måte. I den forbindelse skal virksomhetene rutinemessig:

- a) planlegge både på kort og lang sikt (Eller alternativt "planlegge både med ettårig og flerårig perspektiv")
- b) gjennomføre planer i henhold til gitte rammebetingelser
- c) rapportere om måloppnåelse og resultater

§ 10 Oppfølging av statens eierinteresser m.m.

Det foreslås at andre avsnitt endres til:

Staten skal, innenfor gjeldende regelverk, forvalte sine eierinteresser med særlig vekt på:

- a) ...

§ 16 Evalueringer

Evalueringer kan ha forskjellig fokus og tilnærningsmåte, en eksemplifisering kan her virke innsnevrende.

Det foreslås at avsnittet endres til følgende:

"Alle virksomheter skal etter behov sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om status og tilstand innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde. Frekvens og omfang av evalueringene skal vurderes ut fra risiko og vesentlighet".

Merknader til de enkelte kapitlene i bestemmelsene

I det innledende avsnitt under hvert kapittel poengteres det at kapitlet må leses i sammenheng med reglementet og de øvrige kapitlene i bestemmelsene. Det foreslås at denne poengteringen tas helt ut, eller at det tas opp en gang i et eget avsnitt før kapittel 1.

Vi foreslår også at det vurderes om omtale under punkt pkt. 5.3.5 innarbeides i omtalen under pkt. 2.5. Det samme gjelder pkt. 5.3.6 mot pkt. 4.4.2.

Kapittel 1 Departementets styring av virksomheter

1.1 Generelt

Det foreslås at tildelingsbrev og oppfølging kuttes ut i første avsnitt. Det skyldes at tildelingsbrev og oppfølging er en del av styringsdialogen.

1.2 Myndighet og ansvar

For å få punktene a-f til å samsvare med rekkefølgen med det som tas opp senere i kapitlet, foreslås det at punkt c flyttes som nytt punkt a. Rekkefølgen på punktene blir da som følger:

- a) styringsdialogen mellom departementet og virksomheten fungerer på en hensiktsmessig måte, jf. 1.3
- b) virksomheten gjennomfører aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og departementets fastsatte mål og prioriteringer, jf. 1.4
- c) virksomheten bruker ressurser effektivt, jf. 1.4
- d) virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultatinformasjon, jf. 1.5
- e) det gjennomføres kontroll med virksomheten og at virksomheten har forsvarlig intern kontroll, jf. 1.5
- f) evalueringer av virksomheten gjennomføres, jf. 1.5

1.4 Tildelingsbrevet

I siste avsnitt under kommer det frem at departementet kan holde deler av bevilgningen tilbake som reserve for senere disponering. Det foreslås at det vurderes å ta inn en setning om at det skal fremgå av tildelingsbrevet dersom departementet holder tilbake en reserve.

1.5.1 Rapportering

I andre setning i det første avsnittet skal tildelingsbrev rettes til tildelingsbrevet.

I andre setning i det tredje avsnittet skal frister, rettes til frist.

1.5.2 Departementets overordnede kontroll

I siste avsnitt under kommer det frem at departementet skal sikre seg at bruk av særskilte fullmakter ikke fører til ”målforskyvning”. Det foreslås at avsnittet endres til følgende:

”Departementet skal sikre seg at bruk av særskilte fullmakter ikke fører til en utilsiktet prioritering i forhold til målene”.

1.5.3 Evalueringer

FINFAG foreslår at første avsnitt erstattes med følgende, jf. kommentar til § 16:
Departementet skal sørge for at det etter behov gjennomføres evalueringer av hele eller deler av virksomheten.

I første setning i andre avsnitt rettes evalueringene til evalueringer.

I siste avsnitt kommer det frem at evalueringer kan utføres av interne eller eksterne fagmiljøer. SL stiller spørsmål om dette avsnittet kan kuttes ut.

Kapittel 2 Virksomhetens interne styring

2.1 Generelt

FINFAG foreslår at det kommer frem at det interne styringssystemet skal være dokumentert av virksomheten. Videre vil vi foreslå at setning om at tildeling av midler skal skje gjennom brev justeres slik at det stilles krav om at tildeling til driftsenheter skal skje skriftlig, jf. kommentar til § 7.

2.4 Intern kontroll

Det foreslås at andre, tredje og fjerde avsnitt vurderes tatt ut.

2.5 Kontroll av utgifts- og inntektstransaksjoner

Vi viser her til vår merknad ovenfor om at det er spesielle utfordringer for skatte- og avgiftsforvaltningen med hensyn til å følge økonomiregelverket, og at dette i hovedsak gjelder bestemmelsene i punkt 2.5.

Vi foreslår at ”systemet” i siste setning under pkt. 2.5.2.2 og annen setning i 2.5.2.3 byttes ut med ”et økonomisystem”. Videre foreslår vi at det utdypes nærmere hva som menes under 2.5.2.2 om at ”Deler av kontrollene kan utformes av systemet”.

Kapittel 3 Felles standarder og systemer

Under dette kapittel har en ingen særskilte merknader.

Kapittel 4 Virksomhetens økonomisystem, bokføring, avstemninger og oppbevaring av regnskapsmateriale

4.4.3 Innholdet i obligatoriske rapporter

Det bes om at siste strekpunkt under punkt a) Bokføringsspesifikasjon presiseres slik at det kommer frem om det er tilstrekkelig at innbetalinger skal ha et felt for bankreferanse (arkivreferanse, blankettnummer), eller om kontoutdrag fra bank og tilhørende bilag skal kunne skrives ut fra økonomisystemet.

Det foreslås at siste avsnitt under punkt 4.4.5 justeres slik at endres slik at det settes en beløpsgrense for hva som menes med ”ubetydelig balansepost”.

4.5 Organisering av økonomioppgaver

Under pkt. 4.5.2-I bør det komme frem at det er snakk om autorisering av utbetalinger.

Kapittel 5 Rutiner for behandling av lønn, anskaffelser og inntekter

5.2 Lønn og oppgavepliktige ytelser

Vi foreslår at siste setning under pkt. 5.2.3 vedrørende tilsettinger, og at siste avsnitt under punktet utgår.

Det foreslås også at første setning under punkt 5.2.4 presiseres, og at det angis et tidsrom for hva som menes med periodisk.

5.3 Anskaffelser

Vi foreslår at omtale av ”prosjekter” og ”prosjektregnskap” under pkt. 5.3.7 første og andre avsnitt endres til ”...et eget regnskap”. Vi foreslår videre at det bør vurderes om 5.3.7 skal kommenteres under 3.2.1 c.

5.4 Inntekter

5.4.3 Stille innkrevingen i bero

Slik rutinen for å stille innkrevingen i bero er utformet er vi i tvil om skattefogdenes behandling av merverdiavgiftskrav omfattes av dette punktet. Når skattefogdene konstaterer at det for tiden ikke er mulig å inndrive kravet, overføres kravet til restkravssinnfording (RI). Dette innebærer ikke at kravet føres ut av reskontro og regnskapet. I motsetning til det som synes å være en forutsetning for berostillelse, innstilles ikke innkrevingen helt når kravet overføres til RI. Det skjer en maskinell oppfølging ved datavask mot offentlige register. Vi ber om at det vurderes om det er behov for å justere omtalen i dette punktet, eventuelt en særlig omtale, slik at rutinene som i dag gjelder kan videreføres.

5.4.4 Ettergivelse av krav

I Ot.prp. nr. 107 (2002-2003) foreslås det en bestemmelse i gjeldsordingsloven som gir offentlige myndigheter adgang til å godta at offentlige krav, med unntak for bøter, nedsettes som ledd i en frivillig gjeldsordning. I punkt 5 siste avsnitt i proposisjonen er det uttalt at "[d]epartementet vil vurdere å ta inn nærmere retningslinjer for behandlingen av statlige krav i forhold til gjeldsordning i det omtalte regelverket." Vi antar at dette bør vurderes nærmere når lovforslaget er behandlet i Stortinget.

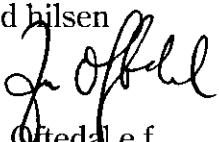
Kapittel 6, kapittel 7 og kapittel 8

Under dette kapittel har en ingen særskilte merknader.

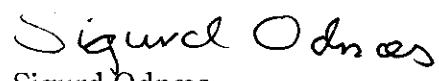
FINFAG foreslår at det gjennomføres et møte om bl. a. behandlingen av massegodkjenning og uerholdelighetsførste beløp.

Vedlegg

Med hilsen

Jon Oftedal e.f.
ekspedisjonssjef

Sigurd Odnæs
avdelingsdirektør

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET

06. AUG. 2003

03/2161-2

Arbeidspapir

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
Pb. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Oslo, 04.08.2003

Deres ref.: 03/2161 MPJ, Vår ref.: 03/1318 008 101

Saksbehandler: Gunhild Holta

Seksjon for budsjett og regnskap

Revidert regelverk for økonomistyring i staten - høring

Det vises til høringsbrev datert 12.06.03 vedlagt

Utkast til

- reglement for økonomistyring i staten og
- bestemmelser om statlig økonomistyring.

Statistisk sentralbyrå støtter utredningens anbefalinger når det gjelder forenklinger og innarbeidede regler for elektroniske løsninger. Vi slutter oss til hovedtrekkene i ovennevnte utkast til revidert regelverk og støtter de foreslalte endringer, presiseringer og harmonisering mot annet regelverk.

Det er imidlertid noen punkter i utredningen vi ønsker å kommentere:

Punkt 3.4

Betalingsformidling

I nåværende Funksjonelle krav 5-2-2 er det bestemmelser om bruk av SIGILL. Disse bestemmelserne anbefaler vi at bortfaller for inntekter.

Punkt 4.5.2

Arbeidsdelingsmodeller

Statistisk sentralbyrå har innvendinger til at private tjenesteytere skal kunne utføre integrerte lønns- og økonomitjenester. En av begrunnelsene er at det hittil ikke er dokumentert at outsourcing av offentlige tjenester har gitt besparelser. Ansvaret vil fortsatt hvile på vedkommende institusjon/etat. Kontrollen vil bli vanskeligere.

Punkt 5.4.4 Ettergivelse av krav

Mange av de krav som SSB har utestående er små. Inndrivelse av små krav er sjeldent lønnsomme men medfører ofte netto utgifter.

De enkelte virksomheter bør ha delegerte fullmakter til å kunne både avskrive og ettergi utestående krav innen visse beløpsgrenser, dvs. der kravene er bagatellmessige.

Internregnskap

Någeldende funksjonelle krav 4-4 har bestemmelser om internregnskapet. Dersom disse bestemmelsene bortfaller bør det klargjøres.

Med hilsen

Svein Longva

KREDIT TILSYNET

The Banking, Insurance and Securities
Commission of Norway

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

FMA

FINANSDEPARTEMENTET

15. JUL. 2003,

Saksnr.

0312090 - 2

Arkivnr.

Saksbehandler: N.J. Korsvik

Dir.linje: 22 93 98 51

Vår ref.:
2003/04715

Arkivnr.:
121

Deres ref.:
03/2090 FM JOE

Dato:
14.07.2003

REVIDERT REGELVERK FOR ØKONOMISTYRING I STATEN - HØRING

Det vises til brev av 16.06.2003 med vedlegg.

Som det fremgår av høringsbrevet har Finansdepartementet hatt tre hovedmålsettinger med revisjonen: Videreutvikling, forenkling og desentralisering/virksomhetstilpasning. Samtidig skal behovet for kvalitet og sikkerhet i regnskapsføringen og den øvrige økonomistyring i statlige virksomheter bli ivaretatt. Det er Kredittilsynets oppfatning at revisjonen av økonomiregelverket representerer en god oppfylling av de tre hovedmålsettingene.

Vi har merket oss at det foreslås overgangsordninger, blant annet for å utarbeide instrukser. Så snart Finansdepartementet har utarbeidet sin instruks for Kredittilsynet, vil vi utarbeide vår interne instruks innenfor de rammer departementet trekker opp.

Det er positivt, og etter vår mening helt nødvendig, at regelverket skal suppleres med veiledningsmateriell.

I Bestemmelsene om statlig økonomistyring, 2.4, omtales Intern kontroll. Det kan synes noe uklart hva som konkret menes med, og hvilke krav som stilles til de systemer, prosesser og tiltak virksomhetsledelsen skal etablere, jf tredje avsnitt.

Kontroll av utgifts- og inntektstransaksjoner er omtalt i "Bestemmelsene" 2.5. Her er det foreslått forenklinger, blant annet ved at det i det nye reglementet bare kreves at to personer skal være involvert i en transaksjon, mot nå tre. Den nåværende anvisning faller bort. Dette er positivt. I Kredittilsynet vil vi uansett legge opp til systemer og rutiner som sikrer nødvendig kontroll. Dette gjelder ikke minst på de områdene der budsjettmyndigheten er delegert.

Vi har merket oss at omtalen av behandling av krav hvor innbetaling ikke skjer som forutsatt, er omarbeidet og søkt forenklet, blant annet ved at begrepene "uerholdelighet" og "uerholdelighetsføring" er tatt ut. Slik vi ser det samsvarer Kredittilsynets nåværende praksis godt med den prosedyre som er skissert for behandling av krav der betaling skal skje i etterkant, inkl. purring og sikring av krav.

KREDIT TILSYNET

Postadresse:
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

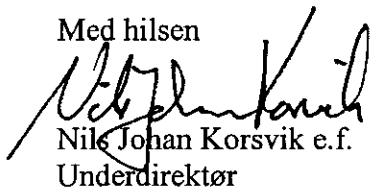
Besøksadresse:
Østensjøveien 43
0667 OSLO

Tелефon: 22 93 98 00
Telefax: 22 63 02 26
Org.nr: 840747 972

E-post: post@kredittilsynet.no
URL: www.kredittilsynet.no

I kapitlene 6 og 7 omtales henholdsvis forvaltning av tilskuddsordninger og forvaltning av stønadsordninger til privatpersoner. Dette er områder som ikke berører virksomheten i Kredittilsynet, og vi har derfor ingen merknader eller kommentarer til disse kapitlene.

Med hilsen

Nils Johan Korsvik e.f.
Underdirektør

Wenche Halstvedt
Rådgiver

TOLL- OG AVGIFTSDIRECTORATET

Innkrevings- og regnskapsavdelingen

Saksbehandler

Arne Linell Tlf 22 86 03 48 Faks 22 86 02 32

Vår dato	Vår referanse	Arkivnummer
11 08 03	2003/1782	120
Deres dato.	Deres referanse	
18 06 03	Q3/2105 SL LJO	

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Revidert regelverk for økonomistyring i staten - høring

Vi viser til Finansdepartementets brev datert 18 06.03 vedrørende høring på utkast til revisert regelverk for økonomistyring i staten. Toll- og avgiftsdirektoratet har gjennomgått utkastet, og har en kommentar til kap. 4.4.3 – Innholdet i obligatoriske rapporter:

Av innledningen går det frem at bokføring og registrering i faste registre skal være tilrettelagt slik at kravene til spesifikasjoner av obligatoriske rapporter ivaretas. Under pkt a) – Bokføringsspesifikasjon stilles det i siste strekpunkt krav til kontoutdrag fra bank med underdokumentasjon. Det er uklart hva som mener med dette strekpunktet. Dersom man mener at innbetalinger skal ha et felt for bankreferanse (arkivreferanse, blankettnummer) i økonomisystemet slik at betalingsdokumentasjon kan hentes fram, bør dette presiseres. Dersom det mener at kontoutdraget fra bank og tilhørende bilag skal kunne skrives ut fra økonomisystemet forutsetter dette at kontoutdraget leses inn elektronisk og at Cremul benyttes. (Tollvesenets økonomisystem håndterer ikke dette i dag.)

Med hilsen

Berit Raaholdt
funn avdelingsdirektør

Arne Linell
Arne Linell
funn underdirektør

Postadresse:
Postboks 8122 Dep
0032 Oslo

Internett.
www.toll.no
tad@toll.no

Kontoradresse
Schweigaardsgt 15

Org nr
974761343

Sentralbord
22 86 03 00

STATENS INNKREVINGSSENTRAL

Side 1 av 1

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
03/2105 SL LI0

Vår ref.:
2003/82-1

Dato:
11.08.03

Angående høringsutkast revisert regelverk for økonomistyring i staten.

Statens innkrevingssentral (SI) har ingen merknader til forslaget som er sendt på høring.

SI stiller seg positiv til de endringene som er foreslått. Vi vil da spesielt nevne de endringer som er forestått ved bestilling og "anvisningsmyndighet" og de endringene og omarbeidelsen som er gjort i kapitlet om inntekter.

Regelverket oppleves også som mer modernisert og som et godt oppslagsverk.

Med hilsen
Statens innkrevingssentral

Eva Karoliussen
Økonomisjef

Skattetdirektoratet

Saksbehandler	Deres dato	Vår dato
Jan-Erik Barbakken/	18. juni 2003	19. august 2003
Jon Olsen		
Telefon 22077414/22077205	Deres referanse 03/2105 SL LIO	Vår referanse 2003/3255 AD-PLAN 008

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Revidert regelverk for økonomistyring i staten - høring

Det vises til Finansdepartementets brev av 180603 og til samtale mellom Stig Dreierstad, Skattedirektoratet og Liv Irene Onsrud, Finansdepartementet 220703 vedrørende ny frist for innsending av høringsmerknadene.

Skattedirektoratet har foretatt en gjennom av det oversendte utkastet til revidert regelverk for økonomistyring i staten. Direktoratet ser dette regelverket som svært viktig for vår etat og vi er meget fornøyd med at dette initiativet ble tatt og med det arbeidet som er gjennomført. Hovedmålsettingene er etter vår mening oppfylt slik de foreligger i dag. Skattedirektoratet har fått anledning til å delta i arbeidet med å få frem det foreliggende utkastet gjennom deltagelse i referansegruppe, og det har vi opplevd som nyttig og interessant.

Vi vil nedenfor gi både generelle kommentarer til utkastet til regelverk og konkrete merknader til de enkelte paragrafene i reglementet og punktene i bestemmelsene.

I Generelle kommentarer til det nye regelverket

Utkastet til revidert regelverk er det lagt frem flere forslag til forenklinger. Videre er det lagt vekt på å sikre mulighet for fleksibilitet fordi virksomheter er forskjellige – og å ta høyde for at man må vurdere tiltak, systemer og rutiner opp mot risiko og vesentlighet.

Det er også lagt opp til at man i regelverket først og fremst skal omtale ”skal”-krav. Etter vår mening kan det gjøres enda noe mer i regelverket for å stramme opp dette fokuset opp mot ønsket om å skissere muligheten for fleksibilitet (jfr. avsnitt ovenfor).

I utkastet er det videre lagt opp til forenkling av krav til kontroll av fakturaer (budsjettdisponeringsmyndighet og attestasjon). I dette ligger endringer i fullmaktene og oppgavene ved bl.a. at anvisningsmyndigheten faller bort. Det er etter vår mening ikke åpenbart hvordan endringene skal forstås, og hvordan de skal praktiseres. I den grad det er mulig bør en forsøke å klargjøre hva som ligger i budsjettdisponeringsmyndigheten og attestasjonsoppgaven. Her blir det viktig også å fastlegge hva som skal være ”skal”-krav og hvordan virksomheten selv kan fastlegge innhold og rutiner. Skatteetaten har lagt ned mye ressurser for å lære opp de ansatte som i dag har anvisningsfullmakt og attestasjonsfullmakt. Det må påregnes at etaten må bruke mye ressurser for å lære opp disse i forståelsen av det nye regelverket, og det er viktig at man ved fastsettelsen av regelverket tar hensyn til opplæringsbehov. Dette gjelder andre sider ved regelverket enn det tidligere omtalte bestemmelsene om budsjettdisponeringsmyndighet og attestasjon.

Det er i regelverksutkastet fastsatt krav til og ansvar for gjennomføring av evalueringer. Enkelte steder har departementet fått ansvaret, andre steder er ansvaret tillagt underliggende virksomhet og andre steder skal gjennomføring avtales mellom de to nivåene. Etter vår mening bør det klargjøres hvem som har ansvaret for å ta initiativ til og gjennomføre evalueringer. I de gjeldende funksjonelle krav (pkt. 1-3.1) er ansvaret tydelig lagt til departementet. Evalueringer er omtalt i § 16 i reglementet og i følgende punkter i bestemmelsene: 1.4 f), 1.5.3, 2.6, 6.2.1.1 e), 6.5, 7.4, 8.5.

Under det generelle, innledende punktet under alle kapitlet i forslaget til bestemmelser, er det tatt med en setning som poengterer at kapitlet må leses i sammenheng med reglementet og de øvrige kapitlene i bestemmelsene. Dette er etter vår mening en unødvendig og selvsagt poengtering, og kan godt tas ut av teksten.

Det er i utkastet lagt opp til at det skal bli mulig å bruke private tjenesteytere. Dette er av flere årsaker et skritt i riktig retning, og direktoratet vil gi sin tilslutning til dette forslaget.

Etter vår mening er de presiseringer og den nye omtale som er gjort hva gjelder innholdet i ”intern kontroll” i regelverket god, og vil gi vår virksomhet mulighet til å håndtere utfordringer som ligger i dette på en sikker måte. I femte avsnitt under pkt. 2.4 i bestemmelsene er det stilt krav om at intern kontroll må være innebygget i virksomhetens interne styringssystem – det vil en utfordring å få det dette til i praksis, men vil utvilsomt være viktig.

Reglementet og bestemmelsene er i sin form generelt, men er formulert slik at skatt og avgift vanskelig kan tolkes inn i teksten. Bestemmelsene bør utvides slik at håndteringen av skatt og avgift tydelig fremgår.

II Merknader til de enkelte paragrafene i reglementet

Skattedirektoratet har enkelte merknader til teksten under paragrafene i reglementet. Disse er omtalt under.

§7

I avsnitt 2 er det ført opp krav om at budsjettildelinger skal skje gjennom egne brev. Etter vår mening må kravet være at tildeling skal skje skriftlig.

§9

I punkt a) bør det stå ”for et kort- og langsiktig perspektiv”.

Under pkt. c bør det tydeliggjøres for hvem dette gjelder, og hva som menes med ”internt” og ”underliggende virksomheter”.

§10

I andre avsnitt vises det til ”overordnede prinsipper for god eierstyring”. Er disse prinsippene omtalt i andre dokumenter statlige virksomheter skal forholde seg til?

§16

Andre setning bør vurderes tatt ut. Reglementet bør som et hovedprinsipp ikke omtale eksempler – dessuten kan slike opplistinger virke innskrenkende i.f.t. hvilke områder som bør være gjenstand for evalueringer.

III Merknader til de enkelte kapitlene i bestemmelsene

Vi vil nedenfor kort føre opp våre merknader til de enkelte kapitlene i bestemmelsene.

Kapittel 1

I første setning under pkt. 1.1 bør teksten etter "...dialog" tas ut fordi det er en unødvendig spesifisering.

Siste avsnitt under pkt. 1.2 bør endres til:

"Departementet bør innrette seg slik at det kan følge opp at underliggende virksomheter har innrettet seg etter reglementets krav. Oppfølgingen skal være tilpasset en vurdering av risiko og vesentlighet."

De to første setningene i pkt. 1.3 bør endres til:

"Departementet skal i samråd med virksomheten fastsette styringsdialogens form og innhold, herunder definere innholdet i styringsdokumenter. Styringsdialogen mellom departementet og virksomheten skal være dokumentert."

Det bør vurderes om det i det siste avsnittet under pkt. 1.4 bør tas med en setning om at dersom departementet holder tilbake en reserve, skal dette omtales i tildelingsbrevet.

I nest siste avsnitt under pkt. 1.5.1 bør "frister" endres til "frist" når det gjelder årsrapporten (i entall).

I siste setning under pkt. 1.5.2 er begrepet "målforskyvning" brukt. Det bør utdypes hva som menes med dette.

Kapittel 2

Etter vår mening bør det innledningsvis også kreves at den interne styring/styringssystemet skal være dokumentert av virksomheten.

I siste setning under pkt. 2.1 er det sagt at tildeling av midler skal skje gjennom brev. Kravet bør være at tildeling skal skje skriftlig (dvs. at tildeling for eksempel også kan skje gjennom notater eller andre dokumenter). Jfr. også vår merknad ovenfor til §7 i reglementet.

Under pkt. 2.3.1 er utarbeidelse av strategier i et kort- og langsiktig perspektiv omtalt. Etter vår mening kan det virke forvirrende å snakke om strategier i et kort- og langsiktig perspektiv uten å henvise til hva som menes med kort- og langsiktig. Vi anser det som viktig å ikke blande kortsiktige strategier med mål.

Siste setning under pkt. 2.3.1 bør tas ut da det både er for detaljert og upresist.

Andre avsnitt i pkt. 2.3.2 bør endres til :

"Det må etableres et styringssystem der bl.a. styringsdialog, gjennomføring av planer og rapportering er tatt med. Systemet skal være dokumentert. Det interne styringssystemet....."

Det andre avsnittet under pkt. 2.4 ("Den interne kontrollen.....") kan med fordel strykes – innholdet er uklart og virker overflødig.

I tredje avsnitt under pkt. 2.4 bør punkt d) endres til:

"informasjonsrutiner som sikrer at viktig og pålitelig informasjon av betydning for måloppnåelsen kommuniseres i virksomheten på en effektiv måte"

Det femte avsnittet under pkt. 2.4 bør endres til:

"Virksomhetens ledelse har ansvaret for å påse at den interne kontrollen er tilpasset risiko og vesentlighet og at den fungerer på en tilfredsstillende måte. Intern kontroll skal være dokumentert og være innebygget i virksomhetens interne styringssystem."

Punkt 2.5 er generelt sett mangelfull når det kommer til skatte- og avgiftshåndteringen.

I første setning under pkt. 2.5.1 bør "et element" endres til "viktig".

Transaksjonskontrollen beskrevet i punkt 2.5.2 kan vanskelig overføres til utbetalinger av tilgodebeløp ved skatte- og avgiftsoppgjør.

Punktet 2.5.3 håndterer ikke problemer knyttet til innbetalinger av forskudd.

Det kan virke noe uklart hva som ligger i den utøkede budsjettdisponeringsmyndigheten under punkt 2.5.2.1

Under bokstav d) under pkt. 2.5.2.2 bør teksten etter "påføring og kontering" slettes og det bør stå "og" i stedet for "eller".

Andre setning i nest siste avsnitt under pkt. 2.5.2.2 bør slettes da vi mener at det ikke bør være unntak fra hovedregelen. Praktisk sett bør det ikke være problem å følge hovedregelen. Hvis unntaket skal stå gjeldende bør det kobles opp mot virksomhetens størrelse og egenart.

Skal det forstås "økonomisystemet" når det i siste setning under pkt. 2.5.2.2 står "systemet"? Samme spørsmål gjelder annen setning i 2.5.2.3.

Siste setning i pkt. 2.5.5 bør endres til ”....slik at man foretar en avveining mot kostnader ved etterkontrollen.”

Kapittel 3

Ingen særskilde merknader.

Kapittel 4

Siste setning i første avsnitt under pkt. 4.4.5 bør slettes da kravet er for unødig strengt og krevende.

Under pkt. 4.5.2-I bør det tas med at det er snakk om oppgaver man kan gjøre for andre statlige virksomheter. I tillegg bør det tas med at det er autorisering av utbetalinger det er snakk om senere i dette avsnittet.

Skal kravet om oversendelse av kopi av avtale under pkt. 4.5.2-II forstås slik at det er til orientering?

Kapittel 5

Andre setningen under ”tilsettinger” i pkt. 5.2.3 bør gå ut – et slikt krav blir for spesifikt, og er dessuten noe uklart.

Siste setning i pkt. 5.2.3 under ”Oppgavepliktige ytelsjer” bør endres til:

”Vedkommende skal påse at det er budsjettmessig dekning for utgiftene og godkjenne disse.”

Siste setning under pkt. 5.2.3 bør utgå – krav til kompetanse gjelder alle som omfattes spesifikt av reglementet og bestemmelserne.

Første setning i pkt. 5.2.4 kan virke noe uklar. Vi ser gjerne at innhold og hensikt klargjøres.

Under ”rapportering” i pkt. 5.2.4 er Statens pensjonskasse omtalt – ”pensjonskasse” skrives med liten forbokstav.

Under pkt. 5.3.7 første og andre avsnitt er ”prosjekter” og ”prosjektregnskap” nevnt særskilt. Fordi det ikke alltid vil være snakk om prosjekter bør disse angivelsene tas ut, og det bør stå ”...et eget regnskap”. Det bør vurderes om 5.3.7 skal kommenteres i 3.2.1 c.

Etter vår mening bør pkt. 5.3.5 kunne slås sammen med/innarbeides i pkt. 2.5. Det samme gjelder pkt. 5.3.6 mot pkt. 4.4.2. Det bør unngås at de samme bestemmelser omtales flere steder i regelverket.

Under punkt 5.4.2 fremgår det at rutiner skal etableres for tilbakebetaling av feil innbetalte beløp. Teksten bør endres slik at normallopp for inn- og utbetalinger i skatte og avgiftssystemene favnes tydeligere og ikke fremstår som feilhåndtering.

Kapittel 6, kapittel 7 og kapittel 8

Ingen særskilte merknader.

IV Avsluttende kommentarer

Skattedirektoratet vil innarbeide aktiviteter i sine plandokumenter for 2004 for å følge opp det regelverket som iverksettes fra 1.1.2004. Det vil i første rekke være snakk om en revidering av gjeldende økonomiinstruks og tilpasse styringsdialogen mot departementet, men det kan også være nødvendig å se på andre retningslinjer og rutiner for vår økonomistyring – herunder behovet for opplæring av de ansatte og utvikling av nye systemer.

Vi har som nevnt påpekt at statens store inntekter (skatte- og avgiftsinnbetalinger) blir noe mangelfullt behandlet i de nye regelverkene.

Skattedirektoratet finner det nye regelverket og de nye bestemmelsene tilpasset både dagens og fremtidens behov, og ser frem til at de trer i kraft.

Vennlig hilsen

Bjarne Hope

Inga Bolstad